

SKAUN
KOMMUNE

AKTIV & ATTRAKTIV

Sektorplan kultur

Skaun kommune 2014 – 2017

Vedtatt i Skaun kommunestyre 11.09.2014
Sak 50/14 – arkivsak 12/982.

Innhold

1	Innledning	4
	1.1 Om kulturplanen.....	4
	1.2 Fra kommunedelplan til sektorplan.....	4
	1.3 Kulturloven som grunnlag for en lokal kulturplan.....	4
	1.4 Sektorplan kultur – en mulighetenes plan.....	5
	1.5 Planprosessen	5
2	Sammendrag.....	6
3	Styringssignaler.....	7
	3.1 Kommuneplan og politiske føringer	7
	3.2 Nasjonale føringer og planer	7
	3.3 Økonomiske forutsetninger	8
4	Status og utfordringer.....	9
	4.1 Der tradisjoner møter befolkningsvekst og kulturelle muligheter	9
	4.2 Frivillig kulturliv	9
	4.3 Idretten i Skaun kommune	10
	4.4 Skaun kommunes engasjement på kulturområdet – Kultur, fritid og frivillighet	10
	4.5 Befolkningsvekst.....	11
	4.6 Profesjonell kultur – en bærebjelke i utviklingen av kulturlivet i kommunen.....	11
5	Mål og tiltak	12
	5.1 Hovedmål for Sektorplan kultur 2014 – 2017.....	12
	5.2 Frivillig sektor	13
	5.3 Kulturformidling og kulturbygg.....	13
	5.3.1 Kulturformidling	13
	5.3.2 Kulturarrangement.....	14
	5.3.3 Kulturarenaer og -bygg	15
	5.4. Kulturhistorie, kulturvern og museumsarbeid.....	16

5.5 Barn og unge	17
5.5.1 Kulturtilbud til barn og unge	17
5.5.2 Klubb1 – Skaun kommunes ungdomsklubb.....	18
5.5.3 Kultur i skoler og barnehager	19
5.6 Kultur for eldre.....	20
5.7 Skaun folkebibliotek	21
5.8 Skaun kulturskole.....	24
5.9 Skaun frivilligsentral	25
5.10 Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	26
5.10.1 Idrett	26
5.10.2 Friluftsliv og fysisk aktivitet	28
5.11 Kulturbaserte næringer.....	29
6 Litteraturliste	31
7 Vedlegg	32

1 Innledning

1.1 Om kulturplanen

Kultur, fritid og frivillighet tok vinteren 2012 initiativ til etablering av en samlende kulturplan for Skaun kommune. Ønske var en plan som samlet aktivitetene i enheten Kultur, fritid og frivillighet men som også la føringer for arbeidet i det frivillige kulturlivet. Skaun kommunestyre vedtok etableringen av en Kommunedelplan kultur i juni 2012, med følgende føringer:

Planarbeidet skal favne både de oppgaver som administrativt ligger til Kultur, fritid og frivillighet, men samtidig være en kulturplan som legger visjoner for det frivillige kulturlivet i kommunen.

Kommunestyret forventer at frivilligheten og kommunens lag og organisasjoner involveres i planprosessen. HOKU blir referansegruppe for rådmannens administrativt oppnevnte plangruppe.

Arbeidet har vært ledet av Elin Berge, Siri Grøttjord, Steinar Haugen og Edvin Langmo ved Kultur, fritid og frivillighet. Rådgiver i prosessen har vært Sigve A. Laugsand. Referansegruppe har vært Helse, oppvekst og kulturutvalget.

1.2 Fra kommunedelplan til sektorplan

I prosessen fra arbeidet startet til planen er klar for politisk behandling har planen skiftet navn fra kommunedelplan til sektorplan. Dette er gjort for å tilpasse planen til kommunens gjeldende planhierarki og sammenlignbare planer.

1.3 Kulturloven som grunnlag for en lokal kulturplan

I 2007 fikk Norge sin første kulturlov, *Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd*. Loven er en rammelov, og har til formål:

å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk.

Med Sektorplan kultur ønsker Skaun kommune å styrke bevisstheten i egen organisasjon på de områder som kulturloven omtaler. Kulturlovens § 2 omhandler definisjoner av kulturvirksomhet. Denne forståelsen er også styrende for Skaun kommunes forståelse av kulturvirksomhet:

- a. skapa, produsera, utøva, formidla og distribuera kunst- og andre kulturuttrykk,*
- b. verna om, fremja innsikt i og vidareføra kulturarv,*
- c. delta i kulturaktivitet,*
- d. utvikla kulturfagleg kunnskap og kompetanse*

Kulturplanen favner både kultur- og idrettsområdet. Innen de fleste av planens områder er det ikke er presisert at kulturbegrepet også favner feltet idrett. Likevel må planen leses slik at kulturbegrepet også favner idrettsområdet.

1.4 Sektorplan kultur – en mulighetenes plan

Sektorplan kultur har intensjon om å se hele kulturområdet i Skaun kommune i et helhetlig perspektiv, slik at felles ressurser kan utnyttes bedre og kulturelle muligheter kan gis handlingsrom.

Det har ikke vært en slik overordnet plan på kulturområdet på lang tid. Sammen med relativt nyopprettede Kultur, fritid og frivillighet gir dette rom for å se sammenhenger innad i egen organisasjon. Men en slik overordnet plan gir også muligheten til å se på kulturaktiviteten i kommunen med nye øyne. Planen ønsker å gi retning og presentere visjoner for området.

I mars 2013 presenterte Enger-utvalget Kulturutredningen 2014. Denne utredningen skulle gi evaluere de siste 10

års kulturpolitikk og stake ut kursen for framtidens kulturpolitikk. Det tydeligste signalet i utredningen er oppfordringen om å satse på den kulturelle grunnmuren i kommunen, med fokus på kulturskole, bibliotek og det frivillige organisasjonslivet. Kulturutredningen 2014 har styrt planarbeidet, og det er en målsetning at den kulturelle grunnmuren i egen kommune opplever vekst i den kommende fireårsperioden.

Sektorplan kultur vil i de kommende fire årene være et viktig dokument når Skaun kommune og kommunens frivillige organisasjoner ønsker å hente inn ekstern finansiering til gjennomføring av tiltak og prosjekter.

1.5 Planprosessen

Arbeidet med en sektorplan på kulturområdet har noen utfordringer som andre kommunale planprosesser ikke møter i samme grad. På andre områder vil en slik plan beskrive kommunes tjenester, mens en sektorplan på kulturområdet også skal gi føringer for det frivillige kulturlivets aktiviteter.

Det har vært gjennomført flere møter, både på overordnet nivå og på delområder. Det har også vært gjennomført møter internt på flere av områdene i planen.

På idrett og friluftsliv er idretts- og friluftslivsorganisasjoner bedt om innspill til handlingsprogrammet til denne delen av sektorplanen. Det er kommet mange innspill til framtidig anleggsutvikling.

Planprosessen har tatt noe lengre tid enn ønskelig. Dette skyldes dels kapasitetsutfordringer og dels har det vært en arbeidskrevende prosess å få til tilfredsstillende involvering fra kulturområdet.

”Eldkornet” av Inge Gravdal – utsmykking ved E39 i Buvika

2 Sammendrag

Sektorplan kultur har kommunens samfunnsplan som viktigste styringsdokument. Med utgangspunkt i målene på samfunnsområdet i samfunnsplanen har målene på kulturområdet blitt utviklet. Målene er balansert opp mot innspill og ønsker fremmet av det frivillige kulturlivet. Som omtalt i innledningen har Kulturutredningen 2014 gitt viktige føringer til planens oppbygging. Kulturutredningen gir rammer for utvikling og prioritering av kulturskole og bibliotek i kommunene, i kulturutredningen omtalt som Norges kulturelle grunnmur. Dette er områder løftet fram i planen, og som har tydelige mål og mange tiltak.

Fritidskulturlivet er også blant områdene som Kulturutredningen 2014 anbefaler at styrkes. Også her legges ansvaret for utvikling på området til den enkelte kommunen. Dette perspektivet er forsøkt synliggjort på flere områder i planen. Kulturutredningen og kommunens samfunnsplan møtes på flere punkter. Sektorplan kultur forsøker å se sammenhenger der lokale forsamlingshus, kulturelle møteplasser og utviklingsmuligheter for fritidskulturlivet er viktige faktorer for å kunne bli blant de beste bokommunene i Midt-Norge. Skaun kommune har få og sporadiske arrangement der profesjonelle kulturutøvere gjester kommunen. I planen er det målsetninger om å øke andelen kulturarrangement. Samtidig er det av viktighet å styrke fritidskulturlivets muligheter til å være en leverandør av lokale kulturopplevelser.

På det kulturhistoriske området viser planen til viktigheten av god kunnskap om egen kultur i en tid der kommunen opplever stor boligbygging og befolkningsvekst. Dette gir utfordringer både på materielt og immaterielt kulturvernarbeid. For planperioden er det spesielt ferdigstillelse av Skaun bygdamuseums nye utstillingsbygg og utforming av en egen kulturminneplan som er sentralt.

Idrettsaktiviteten i kommunen er stor, og omkring halvparten av kommunens innbyggere er medlemmer i et idrettslag. På dette idrettsområdet er det essensielt å videreføre en anleggsutbygging i tråd med befolkningsutvikling. Fra idrettslagene og idrettsrådet blir det presisert behovet for økte tilskudd til aktivitet og anlegg.

Det har vært en målsetning i hele planprosessen at planen skal være et virkemiddel for å vise utad at Kultur, fritid og frivillighet er en felles enhet med felles mål. Det er også jobbet for at planen skal vise muligheter for bedre utnyttelse av ressursene og kompetansen innenfor kulturenheten. Men planen har også føringer for andre kommunale enheters drift, og ønsker å integrere forståelsen av at kulturopplevelser skal være en viktig og naturlig del av alle innbyggernes hverdag.

Kulturloven har til formål å fastlegge offentlige styresmakters ansvar for tilrettelegging for kultur. Kulturloven har vært sentral i arbeidet med Sektorplan kultur, og det har vært jobbet for at planen skal kunne bidra slik at alle Skaun kommunes innbyggere ”kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfold av kulturuttrykk”.

3 Styrings signaler

3.1 Kommuneplan og politiske føringer

Sektorplan kultur bygger på Skaun kommunes samfunnsplan 2013 - 2024, vedtatt i Skaun kommunestyre 14.02.2013. Samfunnsplanen skal "ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utvikling i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen" (Plan- og bygningsloven §11-2).

Alle de tre overordnede målene på samfunnsområdet i samfunnsplanen gir retning for sektorplan kultur. Målet om å bli "blant de beste bokommunene i Midt-

Norge", om å "utvikle lokalsamfunn som legger til rette for aktiv deltakelse" og øke "bo- og etableringslysten gjennom økt fokus på næring, miljø og kultur".

Ved siden av de overordnede signalene i samfunnsplanen bygger Sektorplan kultur på føringer og mål i tidligere delplaner på kulturområdet. Her vises det spesielt til *Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2010 – 2013* og *Kommunal plan for den kulturelle skolesekken 2009 – 2012*.

Politisk bygger planen på føringer i K-styrevedtak om etablering av planen, på innspill fra Helse, oppvekst og kulturutvalget som har vært referansegruppe for planen, og på tidligere politiske vedtak på området.

3.2 Nasjonale føringer og planer

Kulturområdet i Norge er kjent for å være lite lovregulert. Men fra 2007 har Norge fått sin kulturlov, en rammelov som legger stort ansvar på det offentlige for tilrettelegging for og gjennomføring av kultur. Denne loven, sammen med Kulturutredningen 2014 har lagt føringer på planarbeidet.

Fra statlig hold er det også slik at Kulturløftet 1 og 2, som Kulturutredningen 2014 evaluerte, og Kulturløftet 3 som i stor grad bygger på Kulturutredningen, er styrende for retningen i den statlige kulturpolitikken.

På mer sektorvise deler som på området Den kulturelle skolesekken er det felles føringer fra både kunnskapsdepartement og kulturdepartement. "Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at alle skoleelever i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag" (kulturradet.no/dks).

Blant de lovene som faktisk regulerer kulturområdet finnes Bibliotekloven (Lov om folkebibliotek). Loven er sist endret med virkning fra 01.01.2014. Loven har vært styrende for bibliotekdelen av planen. I Formålet til bibliotekloven heter det:

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

I biblioteklovens § 1 heter det:

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Andre lover på kulturområdet er kulturminneloven (Lov om kulturminner). Lovens formål, første avsnitt lyder:

Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

Idrettsområdet styres av få lover, men flere viktige sentrale føringer. Stortingsmelding 26 (2011-2012) ”Den norske idrettsmodellen” legger føringer for idrettarbeid i Norge, både for frivilligheten og for kommuner og andre offentlige organ. Kommuner og utbyggere av idrettsanlegg er pålagt mange krav, blant annet for å sikre god forvaltning av offentlige midler i forbindelse med

bygging av anlegg, og se til at de er tilgjengelig for alle. På friluftsområdet er det KFF som er ansvarlig for oppfølging av Friluftsløven.

Også på sektorplanområdene gir Plan- og bygningsloven føringer. § 11-2 i loven omhandler hvordan kommunens samfunnsplan skal være grunnlag for sektorens planer og virksomheter.

3.3 Økonomiske forutsetninger

Gruppen som har jobbet med Sektorplan kultur har hatt som føring (jmfør K-styrevedtak) og målsetning å lage en plan innenfor eksisterende økonomisk rammer. HOKU har vært referansegruppe for sektorplanen. HOKU var tydelig på at de ønsket en mer ambisiøs plan, og anbefalte at plangruppa presenterte en plan som i større grad ga rom for utvikling og økte bevilgninger til kulturfeltet.

Kommunens samfunnsplan er også forsøkt fulgt opp på dette området. Her legges det vekt på planlegging og styring. Med en god sektorplan vil det være enklere å løse prioriterte oppgaver, og prioritere oppgaver mot hverandre.

”Frihet” av Silje G. Ustad

4 Status og utfordringer

4.1 Der tradisjoner møter befolkningsvekst og kulturelle muligheter

Skaun kommune er en mangfoldig kommune også innenfor kulturområdet, der kommunens historie bærer med seg en blanding av arbeiderkultur og bygdetradisjoner. Med de siste års befolkningsvekst er Skaun kommune nå en kulturell smeltedigel bestående av vår gamle kulturtradisjon blandet med ny påvirkning.

Et annet element ved kommunens utvikling er tilknytningen til Trondheim og opplevd

og reell nærhet til regionhovedstaden som premissleverandør og kulturtilbyder. Både tilflytting og den korte avstanden til byen skaper nye nettverk og nye samværsformer. Samtidig gir både tilvekst og nærhet muligheter innbyggerne i få andre kommuner er forunt.

Skaun kommune ønsker med denne kulturplan å legge føringer for utviklingen av kulturlivet de kommende fire årene.

4.2 Frivillig kulturliv

Skaun kommune har et aktivt og inkluderende frivillig kulturliv. Organisasjonslivet er relativt tradisjonelt med kor, korps, fire fleridrettslag og flere idrettslag for særvidretter. De samme organisasjonene speiler også ofte Skaun kommunes tidligere oppdeling i tre kommuner, og flere organisasjoner har aktivitet styrt etter denne oppdelingen.

Som i mange andre bygder og kommuner opplever lag og organisasjoner i Skaun medlemsnedgang. Fritidskulturlivet opplever ikke økt rekruttering i samsvar med befolkningsveksten. Samtidig er det også slik at det merkes tilførsel av nye ressurspersoner. Det er en målsetning å få flere av de nyinnflyttede til å velge å ta med seg kulturinteressen og egne resurser inn i lokalt kulturliv.

I Skaun er det fortsatt slik at vi har et kulturliv med de gode særpreg som følger med en bygdetilhørighet, på tross av vår korte avstand til Trondheim. Dette er en styrke det bør jobbes for å videreføre.

Innenfor hele kulturområdet er det behov for velegnede arenaer for utøvelse av kulturaktiviteter. Skaun kommune har relativt sett få forsamlingslokaler og kulturbygg. Buvika har eksempelvis kun Allbrukshuset på Ilhaugen, Buvik menighetshus og Tangen som organisasjonsdrevne bygg. Skaun kommune bør utvise stor smidighet ved tilrettelegging av skoler og andre offentlige bygg til gode møteplasser for innbyggerne.

4.3 Idretten i Skaun kommune

Skaun kommune har fire idrettslag og flere sær-idrettslag. Mange av idrettslagene driver godt, har stor medlemsmasse og nok tillitsvalgte. Flere av idrettslagene har gode og oppdaterte anlegg for utøvelse av idrett. Det er også slik at idrettslagene fyller og er bevisst sin rolle som sosial aktør i nærmiljøet.

Mange av idrettslagene sliter både med økonomi og med å skaffe nok ressurspersoner. Det kommunale driftstilskuddet til idrettslagene ligger på nivå med tilskuddet fra sent 90-tallet, og har ei heller på idrettsområdet opplevd økning i lys av medlemsvekst og konsumprisindeks.

På anleggsområdet foregår en kontinuerlig utbygging. Flere viktige anlegg er avsluttet i løpet av de siste årene, og både i Børsa og i Buvika driver idretten viktige anlegg i sentrum. For den kommende perioden er det spesielt ny kommunal hall i Børsa som vil gi rom for ny aktivitet.

Også på idrettsområdet foregår en regionalisering. Dette medfører blant annet at flere av kommunens sær-idrettslag er å regne som regionklubber. Videre er mange aktive i idretten i lag utenfor Skaun kommune, ikke minst gir dette muligheter for å delta i et større mangfold av idretter. Også på anleggsområdet blir Skaun involvert i denne regionaliseringen.

4.4 Skaun kommunes engasjement på kulturområdet – Kultur, fritid og frivillighet

Siden 2008 har kulturskole, bibliotek, ungdomsklubb og kulturadministrasjon vært organisert i enheten Kultur, fritid og frivillighet. Fra 2010 kom også frivilligsentralen med i denne enheten. Erfaringene med en felles kulturenhet er gode. Vi ser at kulturutvikling samt økonomiske og personalmessige ressurser utnyttes på en bedre måte.

Skaun kommune hadde høy aktivitet og stor satsning på kulturfeltet på 80- og 90-tallet. Kommunen fikk også prisen *Årets kulturkommune i Sør-Trøndelag* i 1991. De senere årene er de økonomiske rammene på kulturområdet strammet inn, og verken kulturskole, bibliotek eller kulturadministrasjon har opplevd en økning i budsjett sett i lys av befolkningsvekst og prisstigning. Dette har resultert i at Skaun i dag er den kommunen i Sør-Trøndelag som bruker nest minst midler pr innbygger på kulturområdet.

Telemarksforsknings årlige kulturindeks plasserer Skaun på 392. plass i 2013, året før på 336. plass. Det er krevende å nå ambisiøse mål med begrenset økonomisk handlingsrom.

Kulturområdene bibliotek og kulturskole skårer derimot godt på brukerundersøkelser. Også på området kulturadministrasjon og frivilligsentral er det stor aktivitet, god drift og tett og aktiv dialog med det frivillige kulturlivet.

Nasjonalt er det i dag en stor satsing på kultur for særskilte grupper. Dette synes tydeligst gjennom den statlige satsinga på Den kulturelle skolesekken, som følges opp aktivt i vår kommune. Men det er også et begrenset tilbud gjennom Den kulturelle spaserstokken (kultur for eldre) og det er kulturtilbud tilrettelagt for funksjonshemmede. Tilbudet til barn i barnehagealder er mer sporadisk.

4.5 Befolkningsvekst

Skaun kommune er blant kommunene i landet med størst økning i innbyggertallet, og hadde i 2013 en befolkningsvekst på 3,5 % tilsvarende 249 innbyggere.

Hovedvekten av de nyinnflyttede kommer fra Trondheim, sjøl om vi årlig tar i mot nye innbyggere fra drøyt 50 forskjellige kommuner.

Den fysiske nærheten til Trondheim og mange innbyggere med nettverk i Trondheim gir innbyggerne i Skaun større

muligheter for kulturopplevelser enn mange andre innbyggere i Norge. Dette ønsker kulturplanen å se på som muligheter og en berikelse for våre innbyggere. Nærheten til Trondheim gir også godt grunnlag for tilgang til kulturkompetanse og ressurspersoner.

Integreringstilbudet Fløttardag er et tiltak rettet spesielt mot nye innbyggere.

4.6 Profesjonell kultur – en bærebjelke i utviklingen av kulturlivet i kommunen

Kommunens kulturliv er avhengig av profesjonell kulturutøvere for å fungere. Dette gjelder blant annet dirigenter i kor og korps, lærere i kulturskolen og bidragsyttere på kulturarrangement i skoler

(DKS). Profesjonelle aktører er også viktige premissleverandører for utviklingen i kulturbaserte næringer. I henhold til Norsk kulturindeks 2013 har Skaun kommune 7 registrerte kunstnere.

Fra bokbad – Kristin på Husaby

5 Mål og tiltak

5.1 Hovedmål for Sektorplan kultur 2014 – 2017

Kulturens egenverdi skal være styrende for kulturarbeidet i Skaun kommune. Den kulturelle grunnmuren bestående av bibliotek, kulturskole og frivillige organisasjoner bør styrkes i planperioden. Hovedmålene i Sektorplan kultur bidrar til

å oppfylle de overordnede målene i samfunnsplanen for Skaun kommune. Disse målene består i å være blant de beste bokommunene i Midt-Norge, utvikle lokalsamfunn som legger til rett for aktiv deltakelse og gjennom økt fokus på kultur.

Skaun kommune skal:

1. Være en aktiv kulturtilrettelegger og gjennom det bidra til å nå samfunnsplanens mål om å være en av Midt-Norges mest attraktive bokommuner
2. Legge til rette for at alle skal kunne delta i kultur- og idrettsaktivitet og ha gode kultur- og idrettsopplevelser gjennom hele livsløpet
3. Innta en aktiv rolle som tilrettelegger for fysisk aktivitet og idrettsdeltakelse
4. Aktivt bidra til lokalsamfunnsutvikling gjennom samhandling med ulike aktører i samfunnslivet
5. I planperioden styrke den kulturelle grunnmuren, med hovedvekt på bibliotek og kulturskole
6. Bidra til styrking og stimulering av fritidskulturlivet og frivilligheten
7. Stimulere til flerkulturelle tiltak, utjevne sosial ulikhet og styrke mangfoldet i kulturlivet
8. Bidra til ivaretagelse av kulturminner og formidling av kulturhistorie
9. Legge til rette for at kulturbaserte næringer har vekstmuligheter
10. Arbeide for at kulturlivet i Skaun kan utnytte fordelene ved geografisk nærhet til Trøndelags kulturhovedstad, Trondheim

Iskunst ved Venn oppvekstsenter – "Vinterkulturuka"

5.2 Frivillig sektor

Skaun kommune har om lag 120 frivillige lag og organisasjoner. Gjennom aktivitet i disse organisasjonene fylles hverdag og fritid med aktivitet for store deler av Skaun kommunes innbyggere. Mange av de samme organisasjonene bidrar også i stor

grad i kulturformidlingsarbeidet i kommunen.

Mangfoldet i det frivillige idretts- og kulturlivet er bidragsyter i folkehelsearbeidet og har en viktig rolle i nettverkbygging i vekstkommunen Skaun.

Mål	Tiltak
Større mangfold i tilbudene innen frivillig sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Oppstartstøtte til nye tilbud
Bedre samhandling mellom frivillige og kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Faste årlige møtepunkt • Ta i bruk ”Plattform for samarbeid og samspill mellom frivillighet og kommune” (utviklet av KS og Frivillighet Norge)
Bedre integrering av og økt utnyttelse av de ressurser nyinnflyttede og flerkulturelle innbyggere innehar	<ul style="list-style-type: none"> • Frivilligsentralen gjennom sin aktivitet • Gjennom arbeidet med Fløttardag
Frivillighetens tilgang til bruk av kommunale bygg til møter, øving, trening o.l. må settes i system – folkehelse og kulturutvikling skal være styrende	<ul style="list-style-type: none"> • Felles utleie- og utlansregler for alle kommunale bygg
Styrking av organisasjonenes kompetanse og økonomiske handlingsrom	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsportalen – kommunen som abonnent og veileder • Kurs og veiledning
Mer samordnet kulturliv	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av Skaun kulturråd
Økt synliggjøring av den frivillige innsatsen som utføres i Skaun kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av en egen frivillighetspris

5.3 Kulturformidling og kulturbygg

5.3.1 Kulturformidling

Det skal legges til rette for økt formidling av kunst og kultur gjennom kommunale arrangement og ved støtte til frivillige organisasjoners kulturformidling. Fritidskulturlivet skal gis rammevilkår som

styrker deres muligheter som kulturformidlere i egen kommune. Det er ønskelig at innbyggerne i Skaun får større muligheter for kunst- og kulturopplevelser med profesjonelle utøvere gjennom hele livsløpet.

Mål	Tiltak
Øke andelen kulturarrangement med profesjonelle utøvere	<ul style="list-style-type: none"> • Kultur, fritid og frivillighet må gis rammevilkår til å kunne ha en mer aktiv formidlingsrolle • Tilbud om bygdekino • Formalisere samarbeidet med private aktører
Legge til rette for kunstformidling, i gallerier og gjennom lokal kunstforening	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke Skaun kunstforenings muligheter for å drive formidling • Samarbeid med lokale, profesjonelle kunstnere om formidling • Trøndelagsutstillinga til Skaun i løpet av planperioden
Styrke fritidskulturlivets rolle og muligheter som kulturformidler	<ul style="list-style-type: none"> • Økt ramme for driftstilskudd • Øremerkede midler for kulturformidling • Se på muligheten til å gjøre om gymnastikksalen Skaun ungdomsskole til en kulturarena for sang/musikk/andre kulturaktiviteter • Vekst i revy- og amatørteatermiljøet
Benytte teater tilbud i nabokommuner	<ul style="list-style-type: none"> • Teaterbuss til Trøndelag Teater og Riksteateret
Pilegrimsleia som lokalt kulturtilbud og lokal kulturarena	<ul style="list-style-type: none"> • Pilegrimskonserter • Historisk vandring i leia

5.3.2 Kulturarrangement

Kulturarrangement og begivenhetskultur¹ utgjør en stadig større del av kulturlivet nasjonalt og lokalt. Dette gjelder både små og store organisasjoner, og det påvirker deres drift og utvikling.

Kulturarrangement innenfor et stort spekter av kulturuttrykk er viktig for å nå hovedmålene i kulturplanen. Dette gjelder både små og store arrangement som også

bidrar til å trekke profesjonelle utøvere til kommunen.

Det er også viktig at kommunen i perioden støtter opp under og bidrar til økt antall arrangement på idrettsområdet. Stevner, konkurranser og andre arrangement synliggjør idretten, skaper inspirasjon og virker samlende. Slik aktivitet gir også muligheter for inntjening.

I vekstkommunen Skaun er det viktig med den daglige drifta i lag og organisasjoner, da denne fungerer vel så godt som nettverksbygger. Fokuset på økt aktivitet på kulturarrangementsområdet vil således kunne bryte med målene om nettverksbygging. I dette kulturplanarbeidet er det ønskelig og både utvide kulturarrangementsaktiviteten samtidig med bygging av annen kulturaktivitet.

¹ Begivenhetskultur kan forstås som kulturaktiviteter som i økende grad tar form av tidsavgrensede arrangementer, eller "events", som har til formål å skape oppmerksomhet om bestemte tema, produkter eller steder. Begivenhetskulturen har blant annet blitt synliggjort gjennom de mange kulturfestivalene som avholdes i landets kommuner. Disse kan bidra til en endret rytme i folks kultur deltakelse, ettersom den kontinuerlige aktiviteten erstattes av færre, men mer intensive aktiviteter (Kulturutredningen 2014 s. 81)

Mål	Tiltak
Gi innbyggerne en best mulig oversikt over alle kulturarrangement i kommunen	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av arrangementskalender • Etablere eget DKSS-program
Utvidet samarbeid mellom amatører og profesjonelle	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med profesjonelle prioriteres ved tildeling av arrangementsstøtte • Dialog og veiledning med frivilligheten
Kulturarrangement som nettverksbygger i vekstkommunen	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleringsmidler i forbindelse med Fløttardag • Bevisstgjøring i egen organisasjon og i frivillige lag og organisasjoner • Lage en plan for gjennomføring av spelene Sønnøv, Eldkorn og Skottet i Buvika.
Videreutvikle Vinterkulturuka som kommunens mest samlende kulturarrangement	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke kulturprofilen i uka • Stimulere lag og organisasjoner til samarbeid på tvers av bygdegrensene
Mer forutsigbarhet til lag og organisasjoner som står for kulturarrangement	<ul style="list-style-type: none"> • Større driftstilskudd/større andel av kulturmidlene tildelt som driftstilskudd
Utvikle samarbeidet med de nordiske vennskapskommunene	<ul style="list-style-type: none"> • Flere kulturelle møter med vennskapskommunene
I samarbeid med idrettsråd og idrettslag styrke eksisterende og eventuelt utvide antall idrettsarrangement	<ul style="list-style-type: none"> • Økte tilskudd til arrangement på idrettsområdet
Utvikle Kristin på Husaby som merkevare i Skaun	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid på tvers av bygdegrensene • Stimulere kulturprofilen til Skaun kommune

5.3.3 Kulturarenaer og -bygg

Skaun kommune har 17 forsamlingshus innen ulike kategorier som bedehus, grendehus, samfunnshus og idrettshus. Det er en tendens til at en del av disse husene er lite brukt. For så godt som alle forsamlingslokalene i kommunen gjelder at de har krevende vedlikehold. Eierne av husene bør i samarbeid med kommunen kartlegge bruk, funksjon og investerings- og tilskuddsbehov.

På tross av et relativt stort antall

forsamlingslokaler, har vi få naturlige møteplasser og flere kulturuttrykk mangler godt tilrettelagte kulturbygg. Det er også en tendens til at private kulturarenaer tar over aktivitet og kulturarrangement som tidligere hørte naturlig hjemme i forsamlingslokalene. For å nå målene om å være en god bokommune, bør tilgjengeligheten til ulike møteplasser på ettermiddag og kveld styrkes.

Mål	Tiltak
Aktive forsamlingshus i hver grend	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av bruk, funksjon og

	investerings- og tilskuddsbehov <ul style="list-style-type: none"> • Økt driftstilskudd fra kommunen
Etablere permanent utstillingslokale for Skaun kunstforening	<ul style="list-style-type: none"> • Avklare mulighetene for bruk av prestegården, evt. finne andre alternative lokaler
Biblioteket som "litteraturhus"	<ul style="list-style-type: none"> • Formidling av litteratur og arrangement for alle målgrupper
Kommunens idrettshaller skal være tilgjengelig for annen aktivitet enn idrett	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktur i hallene; scene, lyd, lys, publikumsfasiliteter osv.
God tilrettelegging for kulturarrangement i kirkene	<ul style="list-style-type: none"> • God dialog med kirkekontor/kantor og forutsigbare utleieregler
Tilrettelegging og utvikling av kulturarenaer i friluft	<ul style="list-style-type: none"> • Bygdemuseet • Grønneset • Pilegrimsleia
Utvikle Husaby som kulturarena	
Avklare bruk av Rena som kulturarena	<ul style="list-style-type: none"> • Lage plan for bygningene og området. En tiltaksplan må følges opp med bevilgninger. Alternativet er salg av eiendommen.

5.4. Kulturhistorie, kulturvern og museumsarbeid

Det er mange kulturminner med lokalhistorisk verdi i Skaun, som i større grad enn i dag må gjøres tilgjengelig for allmennheten. Vi har pr. i dag ikke tilfredsstillende oversikt over hva som finnes av kulturminner og steder med kulturhistorisk verdi. En slik registrering vil være viktig for formidling, kommunal planlegging og for å få bedre kjennskap til Skauns lokalhistorie. Skaun historielag og Skaun bygdamuseum er sentrale i formidling og registrering av kulturminner i Skaun. Begge disse organisasjonene har begrensede ressurser og liten driftsstøtte for å kunne utføre disse oppgavene.

Bibliotekets kompetanse på systematisering og gjenfinning er relevant i arbeidet med registrering av historisk arkivmateriale, og en kan tenke seg et tettere samspill med historielaget og bygdemuseet.

I det moderne informasjonssamfunnet og i en samtid med stor mobilitet er kjennskap til egen kulturarv og hjemstedets lokalhistorie viktig. For at Skaun kommune skal nå målene om å bli en god bokommune vil kjennskap til egen kulturhistorie være sentralt.

Mål	Tiltak
Økt kunnskap om kulturminner i kommunen,	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeidelse av kommunal

for bedre formidling og styrket kommunal planlegging	<p>kulturminneplan Dette tiltaket vil kreve egen prosjektmedarbeider.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrke samarbeidet med Sør-Trøndelag fylkeskommune • Legge til rette for historieformidling i turkart-/turbokprosjekt
Øke kompetansen på kulturvernområdet i kommuneadministrasjonen	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseutvikling hos ansatte og politikere
Styrke formidlingsmulighetene ved Skaun bygdamuseum	<ul style="list-style-type: none"> • Ferdigstille nytt formidlingsbygg • Bedre formidlingskompetanse og –kapasitet
Formalisere samarbeidet med Prøysensamlinga	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeidsavtale med eier av samlinga • Markering av Prøysenjubiläum i 2014
Styrke dokumentasjons- og innsamlingsarbeidet på kulturvernområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Sammen med Skaun historielag og Norgesmøllene AS sikre og katalogisere det historiske arkivet ved mølla i Buvika • Sammen med Skaun bygdamuseum videreføre registreringsprosjektet Primus web.
Ivaretagelse av kulturlandskap	<ul style="list-style-type: none"> • Hindre gjengroing • Styre utvikling i landbruket og ved boligbygging • Samarbeide med grunneierlag og landbruksorganisasjoner om kartlegging og registrering • Styrke kompetansen i egen organisasjon
Styrke formidlingsmulighetene ved kulturhistoriske severdigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Bedre informasjon på kommunens hjemmeside • Konservere eksisterende kunnskap • Tilrettelegge for at flere har nødvendig kunnskap

5.5 Barn og unge

5.5.1 Kulturtilbud til barn og unge

En barnevennlig og aktiv kulturpolitikk gir grobunn for gode oppvekstvilkår. Kultur og annen aktivitet i fritida er i seg selv verdifull. I et velferdssamfunn bør barn og unge bli møtt med et variert kultur- og fritidstilbud.

I kommunen finnes det et mangfold av tilbud, både i det offentlige og i fritidskulturlivet. Hovedsakelig er dette tilbud for deltakelse, mens vi i stor grad

mangler tilbud for opplevelse. Dagens tilbud i Skaun preges av at idrett og musikk er dominerende. Det er ønskelig med et trygt, variert og mangfoldig kulturtilbud.

Skaun kommune, som er uten videregående skole og med få møteplasser for ungdom, har ekstra behov for å satse på fritidstilbud for ungdom. Ungdomstida representerer en fase i livet som med sine

kvaliteter, spenninger og opplevelser har sin egenverdi. Nettopp derfor skal offentlige midler benyttes for å sikre gode

vilkår på fritidsområdet. Dette er ikke minst viktig i Skaun kommune, med stor tilflytting av barn og unge.

Mål	Tiltak
Styrke kulturtilbudet til barn og unge i Skaun	<ul style="list-style-type: none"> • Økt støtte til kulturorganisasjoner for barn- og unge • Flere kulturopplevelser • Økt regionalt samarbeid
Utvidet tilbud for uorganisert ungdom, med særlig fokus på eldre ungdom	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke samarbeidet med organisasjoner som driver organisert aktivitet • Tilrettelagte møteplasser og aktiviteter
Et bredere tilbud både for aktivitet og opplevelser	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere samarbeid med kulturinstitusjoner i Trondheim • Aktiviteter i skjæringspunktet mellom idrett, Fysak-koordinator og andre etablerte tilbud
Etablering av nye tilbud	<ul style="list-style-type: none"> • Synliggjøre muligheten for oppstartsstøtte til nye organisasjoner/aktiviteter

5.5.2 Klubb1 – Skaun kommunes ungdomsklubb

Klubb1 er et møtested for ungdom hvor det både skal legges til rette for aktiviteter men hvor det også skal være store muligheter for å bare "være". Klubb1 skal tilby trygge omgivelser og utviklende miljø med

kompetente og engasjerte voksne. Klubben skal også være en aktivitetsskapende arena der ungdom sjøl styrer og bestemmer over aktiviteter og tilbud.

Mål	Tiltak
Klubb1 skal være kommunens viktigste møtested for uorganisert ungdom	<ul style="list-style-type: none"> • Økte ressurser til Klubb1 • Større mangfold i innhold og tilbud • Klubb1 skal samarbeid med lag og organisasjoner
Klubb1 som reelt tilbud til hele aldersgruppen 13 – 18 år	<ul style="list-style-type: none"> • Ny lokalisering • Større mangfold i innhold/tilbud • Utvidede åpningstider • Jobbe for at ungdom i gruppa 15 – 18 år gis et tilbud og kjenner tilhørighet
Klubb1 skal drives på demokratisk vis og med prosesser som involverer ungdom.	<ul style="list-style-type: none"> • Ungdom skal være deltakende i å sette mål og gjennomføre tiltak på klubben • Kursing av ungdom gjennom Ungdom og fritid
Klubb1 skal ha fokus på forebyggende helsearbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide med sunt kosthold på klubben • Fysisk aktivitet skal inngå som en del av aktivitetene

5.5.3 Kultur i skoler og barnehager

En aktiv kulturpolitikk rettet mot barn og unge bør sikre gode kunst- og kulturopplevelser i skoler og barnehager. Den kulturelle skolesekken (DKS) bidrar gjennom sin formidlingsordning til at alle elever i grunnskolen får kulturopplevelser de ellers aldri ville fått. Gjennom abonnementsordningen med Sør-Trøndelag fylkeskommune får hver elev i grunnskolen tre til fire årlige besøk av profesjonelle utøvere innen scenekunst, visuell kunst, musikk, film, litteratur, kulturarv og kunstarter i samspill. Skaun kommune har i tillegg eget program som styrker kulturtilbudet i skolene. Dette programmet utarbeides av kommunens

- *Å medverke til at elever i skulen får eit profesjonelt kunst- og kulturtilbod*
- *Å leggje til rette for at elevar i skulen lettare skal få tilgang til, gjere seg kjende med og utvikle forståing for kunst- og kulturuttrykk av alle slag*
- *Å medverke til å utvikle ei heilskapleg innlemming av kunstnarlege og kulturelle uttrykk i realiseringa av skulen sine læringsmål*

Tilsvarende ordning er så langt ikke etablert for barnehagen, verken på lokalt, fylkeskommunalt i Sør-Trøndelag eller nasjonalt nivå. Flere kommuner og fylkeskommuner har imidlertid etablert ordninger etter mal av DKS, benevnt som Den kulturelle barnehagesekken (Trondheim) og Den kulturelle bæremeisen (Bergen).

DKS-gruppe, som består av én kulturkontakt fra hver skole, samt representanter fra Kultur, fritid og frivillighet.

Det er fortsatt slik at størstedelen av kulturformidlinga i skolen skjer gjennom den vanlige skolehverdagen. Bevisstheten rundt skolen som formidler av kulturhistorie og kulturopplevelser bør og skal være stor.

Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet samarbeider om den kulturelle skolesekken. De nasjonale målsetningene på området er sammenfattet i tre punkt:

Skaun kommune sørger sporadisk for kulturtilbud til barnehagene, med profesjonelle aktører. Utviklingen av dette bør gå mot en modell slik den er beskrevet ovenfor vedrørende skolene, med koordinering av tilbudet gjennom kulturombudsordning i barnehagene og vedtatte økonomiske rammer. En mulig løsning for tilbudet i barnehagene kan være gjennom et turne- og opplæringsprogram i regi av Skaun kulturskole.

Mål	Tiltak
Opprettholde høy kvalitet på kunst- og kulturopplevelser i grunnskolen	<ul style="list-style-type: none">• Videreføre samarbeidsavtalen med Sør-Trøndelag fylkeskommune på området Den kulturelle skolesekken (DKS) og gjennom det abonnementsordningen til skolene• Videreføre et lokalt DKS-tilbud der alle trinn skal ha 1 – 2 tilbud årlig gjennom den lokale sekken• Utarbeidelse av årlig handlingsprogram. Dette vil inngå som vedlegg til sektorplanen
Bruke lokale kunst- og kulturaktører i skoler og barnehager	<ul style="list-style-type: none">• Besøk på Prøysensamlinga

	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med kommunens kunstnere, gallerier og organist
Utnytte og gjøre bruk av lokal kulturhistorie og kommunens kulturarenaer	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge kirkene med kirkehistorie og arkitektur for formidling i skolen • Bruk av Husaby, bygdemuseet og skolemuseet i det lokale DKS-tilbudet • Bruk av kirkene som konsertarena
Legge til rette for møter mellom profesjonelle kunstnere og elever	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid mellom kulturskole og grunnskole • Workshop i skolen med profesjonelle kunstnere
Etablere et eget kulturtilbud for barnehagene etter mal fra Trondheim/Bergen, slik at alle barnehagebarn hvert år møter profesjonell kunst og kultur	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd til etablering av egen Den kulturelle barnehagesekken i Skaun. (Enten som prosjekt eller permanent ordning) • Etablere et nettverk med kulturombud i alle barnehagene i kommunen, og skape et formelt samarbeid mellom Kultur, fritid og frivillighet og barnehageområdet • Avklare form og innhold i den kulturelle barnehagesekken i Skaun

5.6 Kultur for eldre

Den kulturelle spaserstokken (DKSS) er etablert som en permanent ordning i Norge i løpet av de siste 5 – 10 år. Tilbudet er tosidig med hovedfokus på ekstra tilrettelegging av kulturtilbud for eldre, for å formidle kunst og kultur for kulturopplevelsens skyld. Det ligger også et forebyggende helseperspektiv i tilbudet. Ved etablering av utvidet kulturtilbud til eldre er det viktig å legge til rette for deltakelse og aktivisering.

Den kulturelle spaserstokken er et tilbud som retter seg mot gruppen fra 58 år og oppover. For at det skal være mulig å etablere et tilbud til seniorgruppa, er det viktig at hele aldersspennet gis et tilbud, på arenaer der de befinner seg i dagliglivet. En slik fokusering følger opp målene i kommunens kommende plan for Helse og mestring.

Mål	Tiltak
Styrke kulturtilbudet for seniorer i Skaun, og legge til rette for profesjonell kunst- og kulturformidling	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere et kulturforum for DKSS-området • Etablere ordning med kulturbuss til kulturtiltak i regionen
Kultur skal brukes mer aktivt i det forebyggende helsearbeidet for eldre i Skaun	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiv bruk av kommunens galleri og kunstnere • Samarbeid med kommunens organist • Samarbeid mellom kulturarenaer og

	<p>kulturaktører</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysak-koordinator skal jobbe spesielt med kultur for helse
Økt aktivisering av eldre i hverdagen	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke seniordanslagene i kommunen • Fysak-koordinatorens arbeid retta spesielt mot eldre • Folkebibliotek og kulturskole som leverandør av kulturopplevelser for eldre • Etablere pensjonistkor • Idrettslagenes tilbud bør i større grad rette seg mot eldre. Kommunen kan bidra med midler/ tilrettelegging
Kultur skal brukes aktivt i integrering av eldre nye innbyggere i vekstkommunen Skaun.	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid mellom pensjonistforeninger, seniordans, fløttardagsprosjekt, frivilligsentral og flyktningekonsulent
Legge til rette for økt samarbeid mellom kultur- og omsorgssektoren, slik at det utvikles gode kunst- og kulturprosjekter lokalt innenfor et mangfold av sjangre og uttrykk.	<ul style="list-style-type: none"> • Formalisere samarbeid

5.7 Skaun folkebibliotek

Skaun folkebibliotek skal være en viktig møteplass i lokalsamfunnet – et sted der en kan slå seg ned i fred og ro eller møte andre for å slå av en prat. Her skal en kunne låne, søke, lese, surfe, lytte og finne inspirasjon og ideer. Tradisjonelt består bibliotekets samling for det meste av trykte medier, men andre medier og digitale tjenester tar en stadig større plass.

For å kunne gi best mulig tilbud er det behov for større lokaler for folkebiblioteket i Skaun. Tidligere veiledende arealnormer for folkebibliotek satte som målsetning: 10 innbyggere pr m². Dette vil med dagens innbyggertall bety et bibliotek på 750 m². Skaun folkebiblioteks areal er i dag på 260 m².

Lov om folkebibliotek sier at hver kommune skal ha folkebibliotek, og beskriver bibliotekenes verdigrunnlag og samfunnsoppdrag slik: «Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.» Kulturutredningen 2014 beskriver folkebibliotekene som del av den kulturelle grunnmuren – et unikt lokalt samlingssted for den som søker opplysning og informasjon, kunnskap, kultur og

opplevelser. Utredningen peker på at bibliotekene gjennom år er den lokale budsjett-taperen, og anbefaler et lokalt og statlig løft. Utvalget holder fast ved premissene fra Bibliotekreform 2014 og St.meld. nr. 23 (2008–2009) «Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid», om at det fysiske bibliotekrommet har en viktig samfunnsmessig betydning, og at dette

ikke kan erstattes av internettbaserte utlånsordninger uten at sentrale funksjoner ved biblioteket går tapt og lokalsamfunnene mister en avgjørende arena for kompetanseutvikling og formidling.

Ansvar for å følge opp intensjonene i disse dokumentene ligger lokalt.

Mål	Tiltak
Alle innbyggere skal kjenne til og ha tilgang til Skaun folkebibliotek	<ul style="list-style-type: none"> • Markedsførings- og informasjonsarbeid • Bedre skilting • Universell utforming • Være synlig på internett • Delta aktivt på Fløttardagen • Utarbeidelse av årlig handlingsprogram
Økt bruk av biblioteket	<ul style="list-style-type: none"> • Intensivere arbeidet for økt utlån gjennom nye metoder for litteraturformidling og markedsføring • Aktuell mediestamme • Ta initiativ til spesielle arrangement utenom ordinær åpningstid, gjerne i samarbeid med andre
Økt fokus på andre media og digitale media/digital kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere utlånsordning for e-bøker • Undervisning i bruk av ulike nettbrett • Gi innbyggerne kunnskap om bruk av digitale kilder
Arrangementstilbud og bibliotekets tjenester skal ha stor bredde og være attraktivt for alle i Skaun	<ul style="list-style-type: none"> • Halvårlig programmering • Boken kommer-tjenesten og Bokdepotene på Vennatunet, Rossvollheimen og Tangentunet videreutvikles i samarbeid med Hjemmetjenesten og Rossvollheimen • Lesesirkelene ved biblioteket videreføres • Satsing på barn og unge • Legge til rette for biblioteket som debattarena • Tilby en tilfredsstillende mediasamling på de største minoritetsspråkene i kommunen
Samarbeid med skoler og barnehager, samt andre enheter i kommunen, i tillegg til frivillige lag og foreninger/organisasjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Utvide og videreutvikle samarbeid med hhv kulturskole og frivilligsentral • Videreutvikle det gode samarbeidet

	<p>med skoler og barnehager</p> <ul style="list-style-type: none"> • I samarbeid med frivilligsentralen videreføre lesesirkel for voksne kvinner med innvandrerbakgrunn
Styrke lokal identitet og formidling av lokal historie og kulturarv	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering av lokalhistorie
Etablere og forankre en bibliotekplan for kommunen	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide en bibliotekplan for folke- og skolebibliotek

Fra "Bok og musikk" – Bibliotek og kulturskole

5.8 Skaun kulturskole

I Kulturutredningen 2014 betegnes kulturskolen som en del av den kulturelle grunnmuren, og den er av uvurderlig betydning for kulturaktivitet og kulturarbeid. For at kulturskolen skal kunne innfri sitt samfunnsoppdrag, blant annet med mål om en dekningsgrad² Stortinget i sin tid satte til 30 %, må de økonomiske rammene styrkes.

Skaun kulturskole gir undervisning til 260 elever med tilbud innen musikk, dans, teater og visuelle kunsthøgskole. Omtrent 75 % av elevene får undervisning i musikk, noe som gir et bilde på hvor krevende overgangen fra ren musikkhøgskole til kulturskole har vært og er. Skaun kulturskole har en dekningsgrad på omtrent 22 %. Skaun kulturskole samarbeider godt med kommunens skolekorps, og alle musikere får sin begynneropplæring i kulturskolen.

² Andel elever i grunnskolen som får undervisning i kulturskolen.

Mål	Tiltak
Kulturskolen skal kunne gi tilbud til alle som ønsker opplæring innen kunstfag	<ul style="list-style-type: none"> • Gi tilbud på alle nivå, både til nybegynner og viderekommende • Redusere ventelistene til et minimum • Økte økonomiske rammer for kulturskolen • Etablering av friplasser • Utarbeidelse av årlig handlingsprogram. Dette vil inngå som vedlegg til sektorplanen
Gi et tilbud som favner både det tradisjonelle og det nyskapende	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle eksisterende tilbud – ”følge med i tiden” • Utvikle nye tilbud – skapende skriving, film, musikkteknologi
Styrke tilbudet for elever som søker mot videregående skole med musikk, dans og drama	<ul style="list-style-type: none"> • Gi tilbud innen musikkteori og hørelære • Lengre undervisningstimer på hovedinstrument • Utvikle ”talentprogram” i samarbeid med nabokommuner
Kulturskolen skal være et lokalt ressurscenter i kommunen og være en attraktiv samarbeidspartner med høy faglig kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med lag og organisasjoner • Samarbeid med andre avdelinger/enheter i kommunen • Personale med bred kulturfaglig kompetanse

5.9 Skaun frivilligsentral

Skaun frivilligsentral ble etablert i 2008 og skal være en lokalt forankret møteplass og brobygger mellom engasjerte enkeltmennesker fra alle aldersgrupper, lag/foreninger og det offentlige. Den skal opptre som katalysator for ideer og forslag, samt bidra til å styrke og fremme frivillig arbeid og nettverksskapende tiltak i Skaun kommune. Den viktigste ressursen er de

frivillige som er knyttet til sentralen. Siden vi vet at deltakelse og aktivitet er viktig for god fysisk og psykisk helse, legger vi vekt på at det skal være lav terskel for deltakelse i frivilligsentralens aktivitet. Per i dag driver sentralen med alt fra diverse enkeltoppdrag til gruppeaktiviteter og arrangement, både egeninitiert og i samarbeid med andre.

Mål	Tiltak
Synliggjøre frivilligsentralen som naturlig samarbeidspartner for lag og foreninger	<ul style="list-style-type: none"> • Oversikt over kommunens lag og foreninger • Informasjonsarbeid • Være synlig på internett • Organisasjonskurs • Utarbeidelse av årlig handlingsprogram. Dette vil inngå som vedlegg til sektorplanen
Styrke lysten til frivillig innsats hos unge	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt samarbeid med skolene.

	Videreføre "Innsats for andre" i ungdomsskolen <ul style="list-style-type: none"> • Organisasjonskurs
Bidra til større aktivitet blant eldre	<ul style="list-style-type: none"> • Nettverksgrupper • Kurs • Arrangement • Mer systematisk rekruttering
Fortsatt høyt fokus på integreringsarbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Internasjonalt kvinnenettverk • Nettverksgruppe for menn • Arrangement – deltakelse eller gjennomføring
Etablering av en helhetlig frivillighetspolitikk i Skaun kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide frivilligmelding for Skaun kommune

5.10 Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

5.10.1 Idrett

Idrettsområdet er det feltet som i størst grad engasjerer barn, unge og voksne i Skaun kommune. Samlet medlemstall i kommunenes idrettslag er på 3 627 (2013-tall), noe som tilsvarer nesten halvparten av kommunens innbyggere. I tillegg engasjerer idrettslagene foreldre og andre til aktiviteter og flere bruker også tilbud tilrettelagt av idrettslagene uten å være medlemmer. Det er et hovedmål å støtte opp rundt den aktiviteten som idrettslagene tilrettelegger i kommunen.

Det er flere viktige statlige føringer på idrettsområdet. De nasjonale målene kobler og begrunnes ut fra verdiene som ligger i ønsket om fysisk aktive innbyggere, ønsket om at befolkningen skal møtes på sosiale arenaer og ambisjonen om å legge til rette for idrettsglede. Underforstått dette ligger en forståelse av at fysisk aktivitet og idrettsdeltakelse er definert som positive

verdier. Staten tydeliggjør kommunenes ansvar for å følge arbeidet med målene om en fysisk aktiv befolkning og styrket folkehelse. "Statens overordnede mål på området kan sammenfattes i visjonen *idrett og fysisk aktivitet for alle*." (Den norske idrettsmodellen – St.meld. nr. 26 2011-2012 s. 13). De nasjonale målene overføres for Skaun kommunes del til en kommunal målsetning.

Statens viktigste virkemidler innen idrettsområdet er tilskudd og føringer for anleggsutvikling og –utbygging. For at kommunene skal få del i spillemiddeltildelingene er det flere føringer som må være oppfylt. I *Veileder – Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet* (revidert utgave våren 2014) listes det opp 9 minstekrav. Disse er oppfylt i Sektorplan kultur.

Mål	Tiltak
Øke andelen innbyggere som er fysisk aktive hver dag	<ul style="list-style-type: none"> • Øke medlemstallet i idrettslagene • Øke mangfoldet i idrettstilbudet i Skaun. Det bør gis betydelig støtte ved etablering av nye tilbud • Styrke tilrettelegging og bevissthet til

	<p>barnehagene, skolene og SFO sitt ansvar og muligheter for folkehelsearbeidet (Jfr. Sektorplan skole)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mål og tiltak i Folkehelseloven følges opp i et samarbeid mellom kommune og idrettslag
Styrke idrettslagene som aktører for gode idrettsopplevelser og som bidragsyttere i folkehelsearbeidet i kommunen	<ul style="list-style-type: none"> • Idrettsforbundets barneidrettsbestemmelser skal være styrende for all aktivitet på idrettsområdet • Økte tilskudd til lag og organisasjoner på idretts- og friluftsområdet • Øke støtten til idrettslagenes innsats for folkehelse • Økt støtte til løypekjøring • Sammen med idrettslag/idrettsråd bidra til idrettsskole/sommertilbud for barn og unge
Anleggsutbyggingen i kommunen bør ha et regionalt perspektiv	<ul style="list-style-type: none"> • Følges opp i Forum idrettsanlegg Trondheimsregion, og gjennom gjensidige forpliktende avtaler regionalt • Sikre god drift i eksisterende anlegg • Helhetlig anleggsutvikling gjennom lojalitet til Sektorplan kultur • Vurdere støtte til interkommunalt svømmeanlegg
Sikre aktivitet i og god drift av idrettsanleggene i kommunen	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke vilkårene for idrettslagenes anleggsdrift
Styrke rutineene for samarbeid mellom idrettslag, idrettsråd og kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av samarbeidsavtale mellom Skaun idrettsråd og Skaun kommune • Styrke kompetansen i administrasjon på idrettsområdet
Styrke idrettslagenes arbeid med trimaktiviteter og øke bevisstheten rundt ”flest mulig med lengst mulig”	<ul style="list-style-type: none"> • Øke aktiviteten til og anseelsen til trimgruppene • Øke tilgangen til idrettshaller/gymsaler for trimgrupper/seniorer
Tilbud om fysisk aktivitet for ungdom fra 13 år og eldre som ikke ønsker å delta i konkurranseidrett	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere et permanent tilbud som bygger på erfaringene fra Sportmix, med ansvarlige fra idrettslag, idrettsråd, idrettskrets og kommune/frivilligsentral • Etableres i forbindelse med åpning av flerbrukshallen i Børsa
Videreføre en aktiv anleggsutbygging, i tråd med befolkningsvekst og behov i idrettslagene	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunal støtte på 15 % av anleggskostnad til idrettsanlegg som er berettiget tilskudd fra spillemidlene

	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide for større andel av spillemidlene til Skaun grunnet vekst-kommuneutfordringer og innbyggertall, i tråd med fylkeskommunens mål og føringer for området • Spillemidler til Skaun fra departementets "pressområde-midler"
Alle kommunens innbyggere bør ha et tilbud om å utøve sin idrett	<ul style="list-style-type: none"> • Medlemmer i idrettslagene skal ha tilbud om å utøve sin idrett i egen kommune. Alternativt at det finnes tilbud i nabokommunene • Utbygging av anlegg og fordeling av treningstider må ta hensyn til dette

5.10.2 Friluftsliv og fysisk aktivitet

Folkehelseinstituttet hevet vinteren 2014 anbefalt tid for daglig fysisk aktivitet til 45 minutter. Dette målet legger føringer for arbeidet med tilrettelegging for fysisk aktivitet. Her er det sammenheng mellom arealplanarbeid med tilgang til grønne korridorer og nærhet til friluftsområder på den ene siden, og det arbeid som skjer i skoler, barnehager og SFO på den andre. Men det arbeidet som gjøres i idrettslag og andre frivillige organisasjoner bidrar også til å nå målet om en fysisk aktiv befolkning for økt velferd og god folkehelse.

For kommende planperiode er det pågående tilretteleggingsarbeidet for friluftsliv av stor betydning for å nå målet om at alle skal ha gode muligheter for fysisk aktivitet. En god gjennomføring av dette prosjektet er avhengig av godt

samarbeid mellom frivillighet og kommune.

Arbeidet med friluftsliv er fra kommunens side i stor grad rettet mot offentlige friluftsområder. Grønneset har en særstilling i Skaun, men det brukes også store resurser på andre områder og tiltak. Etablering av turmål og tilrettelegging for friluftsliv og fysisk aktivitet i nærmiljøet/ i nærheten av boområder er et mål. Den kommende turboka vil presentere turer som passer både til fysisk aktivitet i hverdag og for lengre turer/ opplevelser i helger og ferier.

God folkehelse fordrer at det tilrettelegges for aktivitet for alle aldersgrupper. Det er også viktig at aktiviteten i idrettslagene er tilpasset de enkeltes kapasitet og ambisjoner.

Mål	Tiltak
Få flere innbyggere til å bruke utmarka og delta i friluftslivet	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide turbok og turkart • Tilretteleggingstiltak med turbaser, benker og oppgradert skilting i hele kommunen • Oppgradering av allerede eksisterende sentrumsnære turstier • Motivere idrettslagene til å få nye innbyggere ut i marka
Videreføre og styrke arbeidet for gode og tilrettelagte friluftsområder	<ul style="list-style-type: none"> • Utnytte medlemskapet i Trondheimsregionens friluftsråd

	<ul style="list-style-type: none"> • Større utnyttelse av frivillige ressurser • Videreføre godt vedlikehold på Grønneset
Styrke det maritime friluftslivet	<ul style="list-style-type: none"> • Starte prosessen med å etablere Ølsholmskjæret friluftsområdet • Utnytte medlemskapet i Trondheimsregionens friluftsråd • Følge opp mål og tiltak i Strandsonenplan for Skaun og i Regional strandsonenplan • Økt samarbeid med Børsa båtklubb

Vedlegg 7.2 inneholder anleggsplan og handlingsprogram for perioden 2014 – 2017 på idrettsområdet. Vedlegg 7.3 inneholder en evaluering av forrige plan

for Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Vedlegg 7.4 inneholder en vurdering av kortsiktige og langsiktige behov for anlegg og aktivitet på idrettsområdet.

5.11 Kulturbaserte næringer

Skaun kommune skal legge til rette for utvikling og være mulighetsfokuset på områder kulturnæringer³ og kulturbaserte næringsutvikling. Aktive og sterke næringsaktører på kunst- og kulturområdet gir positive ringvirkninger.

På området kulturbaserte næringer, kulturnæringer og kreative næringer blir det ofte hevdet at en styrking av disse vil medføre økt aktivitet i kulturlivet, og at en styrking i og en vekst i de lokale kulturnæringene vil føre til økt kulturvirksomhet i regionen og økt synliggjøring av Skaun kommune som arena for kunst og kultur. En satsing på kulturbaserte næringer kan sees som en slutføring av et kulturløp fra kulturfag i

barnehage, skole og kulturskole til utviklingsmuligheter for voksne kulturaktører.

Det kulturbaserte næringslivet omfatter også til dels reiselivet. Det er kun et fåtall reiselivsaktører i Skaun kommune, men disse er viktige for Skaun som vertskap for tilreisende og for synliggjøring av Skaun.

³ Kulturnæringer er en samlebetegnelse for bransjene musikk, film, foto og spill, tv og radio, arkitektur, design, trykte medier, annonse og reklame, kulturarv og kunstnerisk virksomhet. (s. 8 i "Fra grunder til kulturbedrift" – Kulturdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet - 2012).

Mål	Tiltak
Styrke det kulturbaserte næringslivet i Skaun	<ul style="list-style-type: none"> • Markedsføring av aktører langs Pilegrimsleia • Engasjere kommunens aktører i annet kulturarbeid • Bidra til synliggjøring av kulturnæringsaktører
Kommunen skal bidra til nettverksbygging på kulturnæringsområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Årlige møter mellom aktører på kulturnæringsområdet og administrasjon • Dialog og samarbeid med Trondheimsregionens næringsforening avd. Skaun

Fra grunnlovsmarkeringen i Skaunhallen, 7. mai 2014

6 Litteraturliste

Bibliotekreform 2014. ABM-skrift #30. Oslo: ABM-utvikling, 2006

Kulturdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal og regionaldepartementet (2013). *Fra gründer til kulturbedrift*. Publikasjonskode V-0958 B

Kultur- og kirkedepartementet (2007). *Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet – veileder*. Publikasjonskode V-0798B

Kultur- og kirkedepartementet (2014). *Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet – veileder*. Publikasjonskode V-0798B (Utgitt juni 2014, brukt i siste del av arbeidet etter at høringsrunden var over).

Lov om folkebibliotek Hentet fra www.lovdata.no.

Lov om kulturminner. Hentet fra www.lovdata.no.

Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd. Hentet fra www.lovdata.no.

Norsk kulturforum i samarbeid med Kommunenes sentralforbund. *Kulturpolitikk for framtiden*. Inspirasjonsdokument for lokal kulturutvikling. Hentet fra www.noku.no.

NOU 2013:4 *Kulturutredningen 2014*. Kulturdepartementet.

Skaun kommune. *Samfunnsplan 2013 – 2024*. Vedtatt i Skaun kommunestyre 14.02.2014.

St.meld. nr. 23 (2008–2009) *Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid*. Kulturdepartementet.

St.meld. nr. 26 (2011-2012) *Den norske idrettsmodellen*. Kulturdepartementet.

Sør-Trøndelag fylkeskommune. *Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Sør-Trøndelag. Mål for anleggsutviklingen 2013 – 2016*. Hentet fra www.sftk.no.

Ål kommune. *Kulturplan 2010 – 2015*. Strategisk plan for utvikling av kultur i Ål kommune. Hentet fra www.aal.kommune.no.

7 Vedlegg

1. Kulturloven
2. Handlingsplan idrettsområdet
3. Resultatvurdering Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2010 - 2013
4. Forsamlingslokaler
5. Kostratall kulturområdet Skaun kommune
6. Handlingsplan Skaun frivilligsentral
7. Virksomhetsplan Den kulturelle skolesekken (Utarbeides årlig, som vedlegg til planen – første gang høsten 2014)
8. Virksomhetsplan Skaun kulturskole (Utarbeides årlig, som vedlegg til planen – første gang høsten 2014)
9. Virksomhetsplan Skaun folkebibliotek (Utarbeides årlig, som vedlegg til planen – første gang høsten 2014)
10. Langsiktige og kortsiktige behov for anlegg og aktivitet på idrettsområdet i Skaun kommune